

ZAHRANIČNÍ PŘÍKLADY PRO ZÁKON O SNIŽOVÁNÍ ZÁVISLOSTI NA FOSILNÍCH PALIVECH

Antifosilní zákony v Evropě

První zákon tohoto typu byl přijat ve **Velké Británii** v roce 2008. Britský zákon závazně stanovuje, jak budou snižovány emise skleníkových plynů do roku 2050¹. Zákon byl přijat na základě dohody vlády a opozice, Svazu britského průmyslu i odborů.

Hlavní prvky britského zákona jsou²:

- **Právně závazné cíle (targets):** snížení spotřeby fosilních paliv vyjádřené poklesem emisí skleníkových plynů o 80 % do roku 2050 a jako mezistupeň snížení o 34 % do 2020³
- **Dílčí programy (carbon budgets):** vláda je povinna realizovat nebo předkládat konkrétní opatření na pětiletá období (počínaje 2008 - 2012)
- **Nezávislá instituce (The Committee on Climate Change):** instituce zřízená zákonem a složena z členů (ekonomové, experti na technologie a životní prostředí a další) a analytiků
- **Kontrolní mechanismy:** dohled provádí nezávislá instituce (The Committee on Climate Change) a poslanecká sněmovna parlamentu

Německo nemá celostátní zákon o snižování závislosti na fosilních palivech. Ale vlastní zemský zákon přijalo v roce 2013 průmyslové **Severní Porýní-Vestfálsko**. Stanovil cíle 25 % do roku 2020 a 80 % do roku 2050⁴. Zákon nařizuje vytváření a aktualizaci Plánů ochrany klimatu a zakomponování cílů do dalších strategií. Nezávislá kontrolní instituce sestává z 5 členů a výkonného aparátu. Zákon zároveň zavazuje snížit emise produkované přímo administrativou spolkové země na nulu do roku 2030, což slouží jako model a příklad pro soukromé subjekty. Tato německá spolková republika tvoří největší část HDP Německa (21 %), vypouští 1/3 německých emisí a zároveň je jeho průmyslovým centrem s podílem průmyslu na HDP téměř 30 %⁵. Podíl průmyslu na HDP se tedy velmi blíží Česku.

Bádensko-Württembersko přijalo vlastní zákon v roce 2013, stanovuje snížení emisí v této silně průmyslové spolkové zemi do roku 2020 o 25 % a do roku 2050 o 90 %⁶.

V Dánsku byl zákon schválen 11. června 2014⁷. Byla zřízena sedmi členná komise (předseda a 6 expertů), nezávislý orgán volený na 4 roky, který bude dávat doporučení vládě a podporovat veřejnou debatu o snižování emisí (resp. spotřeby fosilních paliv). Každý rok musí ministr pro energetiku, klima a budovy informovat vládu o stavu snižování emisí. A každých 5 let musí navrhnout cíl snižování emisí na následujících 10 let se zřetelem na snížení v roce 2050. Nyní je cíl stanoven na 40% snížení do roku 2020 (oproti 1990).

Rakousko přijalo zákon č. 106/2011 na konci roku 2011⁸. Cíl je určen pouze pro rok 2020 a to 13 % (oproti roku 1990). Byl zřízen rozhodovací orgán a dozorcí orgán k formování programů a politik na základě zákona. Vláda nyní předkládá soubor opatření pro snižování spotřeby fosilních paliv.

1 www.legislation.gov.uk/ukpga/2008/27/pdfs/ukpga_20080027_en.pdf

2 Climate Change Act 2008, UK Department of Energy and Climate Change; www.decc.gov.uk/en/content/cms/legislation/cc_act_08/cc_act_08.aspx.

3 Zákon původně stanovil závazek 26 % do roku 2020. Vláda posléze odsouhlasila změnu dílčího cíle na 42 % do roku 2020 (v případě, že další země EU nepřijmou podobný závazek, bude cíl snížen na 34 %).

4 http://faolex.fao.org/cgi-bin/faolex.exe?rec_id=127153&database=faolex&search_type=link&table=result&lang=eng&format_name=@ERALL

5 <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nemecko-severni-poryni-vestfalsko-info-247.html#!&chapter=2>

6 <http://www.germanenergyblog.de/?p=13039>

7 LOV nr 716 om Klimarådet, klimapolitisk redegørelse og fastsættelse af nationale klimamålsætninger <http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/L161/index.htm>

8 106. Bundesgesetz: Klimaschutzgesetz – KSG (NR: GP XXIV RV 1255 AB 1456 S. 124. BR: AB 8596 S. 801.), Bundesgesetz zur Einhaltung von Höchstmengen von Treibhausgasemissionen und zur Erarbeitung von wirksamen Maßnahmen zum Klimaschutz (Klimaschutzgesetz – KSG)

Švédsko má několik předpisů vztahujících se ke snižování spotřeby fosilních paliv. V roce 2009 parlament přijal zákon s cílem snížení emisí o 40 % do roku 2020 (oproti roku 1990).

Ve **Finsku** byl zákon požadující 80% snížení emisí do roku 2050 schválen vládou v červnu 2014 a parlamentem v březnu 2015⁹. Na základě zákona budou vytvářeny dlouhodobé a střednědobé plány. Dlouhodobé plány budou schvalovány každých 10 let a budou směřovat k celkovému cíli pro rok 2050 a zahrnovat oblasti regulované EU legislativou (zejména EU ETS). Střednědobé plány budou zahrnovat oblasti mimo EU ETS (dopravu, bydlení či zemědělství) a budou aktualizovány každý rok.

Belgický návrh obsahoval dlouhodobý cíl 80 až 95% snížení emisí a zřízení vědecké komise. Nakonec se země rozhodla jít cestou oddělených zákonů pro obě své části. **Valonsko** už zákon má od listopadu 2012. Obsahuje cíl snížení emisí o 80 až 95 % do roku 2050 a o 30 % do roku 2020 (oproti roku 1990). Vláda bude podle zákona konstruovat pěti leté programy na snížení závislosti na fosilních palivech.

Ve **Francii** byl v roce 2009 přijat zákon č. 967/2009 - Grenelle de l'environnement, který stanovuje cíl průběžného snižování emisí skleníkových plynů o 3 % ročně a celkového snížení emisí skleníkových plynů na maximálně 140 milionů CO₂ekv.¹⁰ do roku 2050 (tedy o 75 % oproti roku 1990). Pro bližší období definuje rovněž dílčí cíle v oblasti snížení spotřeby energie v budovách o 38 % do roku 2020 a v dopravě o 20 % do roku 2020. V roce 2015 byl přijat zákon „La transition énergétique pour la croissance verte“¹¹, který stanovuje výši zdanění emisí CO₂ a nové cíle mj. pro energetickou účinnost, podíl OZE a jaderné energie ve francouzském energetickém mixu do roku 2030 resp. 2050.

Cíle snižování spotřeby fosilních paliv mimo Evropu

USA jedou do Paříže se závazkem snížit spotřebu emisí skleníkových plynů o 39 procent oproti roku 2010. V současné době již uzavřely 200 uhelných elektráren z celkem 535¹².

V roce 2007 přijal stát **Jižní Austrálie** zákon, který stanovil závazek snížit závislost na fosilních palivech odpovídající snížení emisí o 60 % do roku 2050. Na federální úrovni Austrálie zavedla systém obchodování s emisními povolenkami.

V roce 2012 představila **Čína** principy plánovaného zákona o snižování emisí skleníkových plynů.

Japonská vláda představila návrh zákona s cílem 25% redukce do roku 2020. Přijetí zákona je však podmíněno existencí závazků jiných zemí (zejména Číny a Indie).

V květnu 2012 přijala **Jižní Korea** zákon, kterým zavádí od roku 2015 národní systém obchodování s emisními povolenkami (ETS) a zavázala zpomalit růst emisí o 30 % proti nárůstu při business-as-usual do roku 2020. Zákon byl přijat s podporou napříč stranami.

Kalifornie zavedla zákonem v roce 2006 strop pro exhalace v roce 2020 a mechanismus obchodování s uhlíkem.

V dubnu 2012 **mexický** parlament schválil zákon, který požaduje snížení emisí o 50 % do roku 2050.

9 <http://www.eduskunta.fi/fakta/istunto/pj166.pdf>

10 Grenelle de l'environnement:

http://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=7BFFA2CB5838CE9A50F2224080027618.tpdjo14v_1?cidTexte=JORFTEXT00000949548&categorieLien=id (Article 2/I.)

11 [http://www.legifrance.gouv.fr/affichLoiPreparation.do?](http://www.legifrance.gouv.fr/affichLoiPreparation.do?idDocument=JORFDOLE000029310724&type=general&typeLoi=proj&legislature=14)

[idDocument=JORFDOLE000029310724&type=general&typeLoi=proj&legislature=14](http://www.legifrance.gouv.fr/affichLoiPreparation.do?idDocument=JORFDOLE000029310724&type=general&typeLoi=proj&legislature=14)

12 <http://sierraclub.org/compass/2015/07/beyond-coal-milestone-coal-plant-200-announced-retire>

Nový Zéland zavedl národní systém obchodování s emisními povolenkami.